

24. oktober 2017

Bemærkninger og spørgsmål til L37

Dansk Energi og Dansk Ledningsejerforum stiller sig generelt positivt overfor det fremsatte lovforslag L37 om ændring af lov om registrering af ledningsejere. Grundtanken om digitalisering og automatisering af området er fornuftig.

Vi kan konstatere, at Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering (SDFE) har lyttet til indkomne høringssvar, og i større udstrækning taget de bekymringer, som det oprindelige lovforslag gav anledning til, alvorligt.

Dansk Energi og Dansk Ledningsejerforum har på møder i følgegruppen og i høringssvar påpeget, at nye regler og krav overfor ledningsejere skal være balancerede, proportionale og fastsættes under størst mulig hensyntagen til at begrænse nye administrative byrder – også jævnfør regeringens byrdestop og ønske om færre administrative byrder for erhvervslivet, fastsat i regeringsgrundlaget af 27. november 2016.

Det fremsatte lovforslag synes på flere punkter at være ændret i retning af en opretholdelse af den nuværende økonomiske fordeling mellem ledningsejere og graveaktører. En bestemmelse i det oprindelige lovforslag om, at ledningsejer - i visse tilfælde - skal tilbyde at påvise sin ledning, er taget ud. Endvidere er det fremhævet, at lovforslaget ikke ændrer på gældende retspraksis om graveskader, herunder ansvarsgrundlag.

Nogle af de mest problematiske bestemmelser er således blevet ændret i det fremsatte lovforslag, ligesom lovbemærkningerne også er ændret i henhold hertil.

Vi finder de foretagne ændringer i det fremsatte lovforslag af stor betydning for at opretholde en fortsat investeringslyst i ny og bedre energi- og teleinfrastruktur.

Der udestår imidlertid en række væsentlige afklaringer, som vil komme i forbindelse med de drøftelser, der skal være i en følgegruppe, og hvor bestemmelserne fastsættes af energi-, forsynings- og klimaministeren i en efterfølgende bekendtgørelse. Den afklaring der følger her, er de elementer der må anses for potentielt, at kunne forrykke den nuværende økonomiske fordeling mellem ledningsejeren og graveaktøren.

1. Vedrørende "nødvendige ledningsoplysninger" (lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 17 (lovens § 8, stk. 6))

I det tidligere fremsendte lovforslag fremgik det, at der i begrebet "nødvendige ledningsoplysninger" indgik "oplysningernes nøjagtighed". Dette fremgår ikke længere eksplicit af lovforslagets bestemmelse, men nævnes fortsat i lovbemærkningerne, særligt s. 6, 2. spalte nederst, side 26, 1. spalte øverst og s. 28, 1. spalte

midt. Den måde "oplysningernes nøjagtighed" tænkes anvendt, jf. lovbemærkningerne, er at legitimere at ledningsejeren skal afholde en omkostning til en ledningspåvisning, såfremt en ledning på en ledningsplan ikke opfylder den oplyste nøjagtighedsklasse, ligesom oplysningen tænkes anvendt af graveaktøren til at vurdere "hvor forsigtigt der skal graves efter ledningerne i graveområdet."

Ud fra et forsigtighedsprincip vil denne anvendelse af nøjagtighedsklasser imidlertid få den modsatrettede effekt, idet ledningsejeren vil vælge en ringere nøjagtighedsklasse, for at sikre sit anlæg bedre – end en mere præcis nøjagtighedsklasse. Jo ringere nøjagtighedsklasse der oplyses, jo færre tilfælde vil ledningsejeren skulle afholde en omkostning til en påvisning, ligesom graveaktøren skal grave forsigtigt i et større område.

Klassificeringen af nøjagtighedsklasser og anvendelsen af disse nøjagtighedsklasser bør således overvejes nøje. For at opnå den ønskede effekt, bør lovgiver nok i højere grad tillade, at angivelsen af nøjagtighedsklasser er med en vis usikkerhed, og lade afgørelsen af et skadeansvar, betaling for påvisning osv. i højere grad være afgjort af sagens konkrete omstændigheder, end ved i loven at fastsætte retningslinjer herfor.

2. Indtegning af ledningstracéer, spredt

Indtegning af tracéer som én streg er på nuværende tidspunkt ganske vanskeligt at håndtere på et digitalt ledningskort, idet en række ledningsejere, herunder især elnetselskaber, har lagt sig fast på et system, der giver mening for den enkelte ledningsejer, og som viser en lednings samlede forløb i én streg. Denne visning er ligeledes nødvendig, hvis man vil benytte standard software som viewer og stadig kunne følge den enkelte ledning.

En konvertering vil således være forbundet med meget store systemændringer - ikke blot i forhold til ledningsplaner, men også til andre systemer elnetselskaber anvender til eksempelvis registrering af afbrydelser og om-koblinger i nettet osv.

Alternativt skal forsyningsselskaber skulle dokumentere ledninger på to måder, som fremover vil fordyre dokumentationen væsentligt, ligesom at det vil betyde, at forsyningsselskaberne skal bygge deres GIS systemer om, så de kan håndtere denne nye metode.

Ønskes det ligeledes, at et trace skal indeholde antallet af ledninger, kræver det, at der etableres relationer mellem hver lille tracestreg og alle kabler. Det er en væsentlig fordyrende måde at registrere på. Man skal huske på, at der skal en ny tracestreg til, hver gang en ledning kommer til eller fra et trace. Dette sker meget ofte i dokumentation af el.

3. Parallelle systemer i 3 år

I forhold til ikrafttrædelse lader det til at ledningsejere der har vektoriserede ledningsplaner, har indtil "3 år efter sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret er blevet sat i drift" til at anvende netop "sammenstillingsfunktionen" (Lovforslagets § 2, stk. 2 og bemærkningerne hertil). Umiddelbart vil dette formentlig føre til, at ledningsejerne først omkring dette tidspunkt vil begynde at anvende systemet.

Graveaktøren vil således først få glæde af systemet 3 år efter systemet er sat i drift, samtidig med at graveaktøren vil skulle håndtere flere forskellige systemer for indhentning af ledningsoplysninger i en periode på 3 år – dels den "gamle" forespørgsel til hver enkelt ledningsejer – dels en fælles ind i "sammenstillingssystemet".

4. Betaling for forespørgsler

(Lovbemærkningerne afsnit 2.7 og 3.). Der er lagt op til at den nuværende gebyrmetode, hvor der opkræves pr. m² der forespørges på, fastholdes, dog således at prisen pr. m² stiger og "gebyrloftet" forhøjes fra ca. kr. 100.000,- til kr. 250.000,-.

DLF har foreslået denne struktur skulle ændres, således at der opkræves pr. forespørgsel i stedet for pr. forespurgt m².

Ved at ændre gebyrstrukturen vil en graveaktør formentlig spørge på større arealer, og dermed formentlig få et bedre overblik over de ledninger, der er beliggende i arealet. Dette vil være gavnligt både i forbindelse med planlægning af ledningsarbejder, hvor et ledningsanlæg skal placeres i forhold til eksisterende ledninger, og for at forhindre ledningsskader i forbindelse med udførelsen af gravearbejdet.

Samtidig vil graveaktørerne også stå mere lige i forbindelse med tilbud på en opgave. I dag vil en stor aktør, der har nået "gebyrloftet" kunne foretage en forespørgsel for kr. 0,-, mens en mindre aktør, kan risikere at skulle betale kr. 100.000,- i gebyr i forbindelse med en enkelt opgave.

5. Uopsættelige gravearbejder

Det forslås, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte regler om, at en graveaktør ikke skal opfylde forespørgepligten ved uopsættelige gravearbejder. Det bør imidlertid samtidig fremgå, at dette ikke forrykker det ansvar graveaktøren har ved at udføre arbejderne, således at skader forvoldt ved dette arbejde, efter en konkret vurdering, vil være skader graveaktøren er ansvarlig for.

Den ledningsejer, der har en uopsættelig ledningsskade, påtager sig allerede i dag et udvidet ansvar, for de skader ledningsejerens entreprenør, i forbindelse med udbedring af uopsættelige skader, måtte forvolde på tredjemands anlæg. Det må således ikke være sådan, at en ledningsejer skal tåle, at ledningsejerens anlæg forvoldes skade, fordi en anden ledningsejer skal have udbedret en uopsættelig skade.

6. Igangsætning af gravearbejder uden alle ledningsoplysninger er tilstede

Sammenstillingsfunktionen er beskrevet i lovforslagets § 9e, og det fremgår af lovbemærkningerne side 31, 2. spalte, at ledningsoplysningerne gøres tilgængelige for graveaktøren, efterhånden som de modtages fra ledningsejeren.

Det fremgår endvidere at graveaktøren vil modtage en advarsel, såfremt der ikke er modtaget svar fra samtlige ledningsejere, som sammenstillingsfunktionen har registreret det pågældende sted.

Det fremgår imidlertid ikke hvad retsstillingen vil være i den situation, hvor graveaktøren har modtaget en advarsel om, at der ikke er modtaget ledningsoplysninger fra samtlige ledningsejere, og fristen på de 2 timer er udløbet.

Det kunne være hensigtsmæssigt, at man allerede i forbindelse med lovforslaget tog stilling til, hvorledes denne situation skal håndteres, således at det ikke overlades til retspraksis alene, at afklare dette spørgsmål. Vil en graveaktør eksempelvis være forpligtet til at efterspørge de manglende oplysninger hos ledningsejeren, der i givet fald skal fremsendes med ganske kort frist – eller vil en overskridelse af fristen på minutter eller timer anses for under en bagatelgrænse?

Sammenstillingsfunktionen er beskrevet i lovforslagets § 9e, og det fremgår af lovbemærkningerne side 31, 2. spalte, at ledningsoplysningerne gøres tilgængelige for graveaktøren, efterhånden som de modtages fra ledningsejeren.

7. Undtagelse af visse antenneforeninger fra lovens anvendelsesområde

Det fremgår af lovforslagets §3, stk. 4 samt høringsnotat punkt 2.3 at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at brugerdrevne antenneanlæg, der leverer digital infrastruktur til slutbrugere kan undtages fra lovens anvendelsesområde, hvis de opfylder nærmere fastsatte betingelser.

Vi er overrasket over denne bestemmelse, da SDFE på følgegruppemøder klart har tilkendegivet, at der ikke bør være undtagelser fra lovens anvendelsesområde – hverken i form af en bagatelgrænse (anlægsstørrelse) eller i geografisk henseende. Henset til lovens formål om at effektivisere arbejdsgange ved udlevering af ledningsoplysninger, reducere antallet af kabelovergravninger og give bedre mulighed for at koordinere gravearbejder, finder vi det ikke hensigtsmæssigt at fritage mindre antenneforeninger fra lovens anvendelsesområde. En undtagelse af mindre antenneforeninger fra lovens anvendelse vil også bidrage til at skabe ulige konkurrencevilkår på det danske tv- og bredbåndsmarked. Endelig har vi svært ved at se hvorfor andre typer mindre forsyninger ikke også skulle kunne undtages, herunder mindre vandværker.

-o-

Vi håber, at ovenstående bemærkninger og spørgsmål kan bidrage til at fjerne de elementer i lovforslaget, som vi anser for potentielt, at kunne forrykke den nuværende økonomiske fordeling mellem ledningsejere og graveaktører.

Vi står naturligvis til rådighed for en nærmere uddybning af vores synspunkter.

Med venlig hilsen

Dansk Energi
Christian Berg
Chefkonsulent

Dansk Ledningsejerforum
Carl-Vilhelm Rasmussen
Formand